

Силабус навчальної дисципліни:		 СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ		
<i>Рівень вищої освіти:</i>	третій (освітньо-наукового) рівень	
<i>Галузь знань</i>	08 «Право»	
<i>Освітньо-професійна програма</i>	081 «Право»	
<i>Спеціальність:</i>	081 «Право»	
<i>Кафедра</i>		
<i>Автори:</i>	Маслош Ольга , кандидат хімічних наук, доцент, доцент кафедри економіки і підприємництва, maslosh@snu.edu.ua	

Автор курсу та лектор:

к.х.н., доц., Маслош Ольга Володимирівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри економіки і підприємництва

посада

maslosh@snu.edu.ua

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

к.х.н., доц., Маслош Ольга Володимирівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Анотація навчального курсу

Статус	обов'язкова
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	2
Кількість кредитів ЄКТС:	3 кредити ЄКТС
Структура навчальної дисципліни	22 годин аудиторної / 22 годин самостійної роботи
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	екзамен
Актуальність	<p>Проблема комерціалізації результатів наукових досліджень є актуальною і перебуває в полі зору суспільства, уряду, парламенту, приватного бізнесу, самих науковців. Зростання комерційної значущості технологій у сучасному світі вимагає адекватного розуміння суті комерціалізації інновацій в ринковому середовищі, принципів організації, внутрішньої логіки інноваційного середовища та закономірностей функціонування інноваційної інфраструктури</p>
Уявлення про дисципліну	<p>Дисципліна «Інтелектуальна власність та комерціалізація наукових досліджень» спрямована на комплексне розуміння сутності інтелектуальної діяльності, економічної природи інтелектуальної власності, змісту та структури інтелектуальної власності, розуміння механізму та принципів комерціалізації результатів наукових досліджень, структури майнових та немайнових прав на результати наукової діяльності, методів їх оцінки та захисту.</p> <p>Навчальна дисципліна сприяє досягненню програмних компетентностей та програмних результатів навчання ОПП «Право»:</p> <p>ЗК01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК02. Здатність розробляти наукові проекти та управляти ними.</p> <p>ЗК03. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору</p> <p>СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проєктах правничої освіти у системі освіти дорослих.</p> <p>СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності</p> <p>ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.</p> <p>ПРН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефхівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.</p> <p>ПРН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права, у тому числі, які спрямовані на економічне самопосилення держави та протистояння загрозам національного та економічного суверенітету нашої країни.</p> <p>ПРН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.</p> <p>ПРН05. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики</p> <p>ПРН07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності.</p>

	<p>ПРН08. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проектами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.</p> <p>ПРН09. Організувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методи викладання навчальних дисциплін.</p> <p>ПРН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження</p>
Мета навчальної дисципліни	Сформувати здатність у здобувачів ефективно проводити комерціалізацію інтелектуальної власності
Міждисциплінарність	073 «Менеджмент», 051 «Економіка»
Передумови вивчення дисципліни	Знати, розуміти і вміти використовувати знання, отримані в результаті вивчення навчальних дисциплін «Економіка», «Інтелектуальна власність», «Право інтелектуальної власності», «Комерціалізація інтелектуальної власності», «Інноваційний менеджмент», «Управління проектами».
Очікувані результати навчання	<p>РН1. Знати складові інтелектуальної власності;</p> <p>РН2. Ідентифікувати інтелектуальну власність;</p> <p>РН4. Оцінювати попередню вартість інтелектуальної власності;</p> <p>РН5. Обґрунтовувати вибір шляхів комерціалізації наукових досліджень та розуміти можливі ризики;</p> <p>РН6. Оцінювати вплив комерціалізації наукових досліджень на стратегічний розвиток підприємства.</p>

Структура курсу

№	Тема	Годин и (Л/ЛБ/ ПЗ)	Рекомендована література	Інструменти і завдання
1	Тема 1. Система інтелектуальної власності	2/0/2	[1. 120-124, 2, с. 15-43]	Обговорення Ситуаційні завдання
2	Тема 2. Становлення і розвиток інтелектуальної власності	1/0/1	[2, с. 6-22]	Обговорення Ситуаційні завдання
3	Тема 3. Об'єкти промислової власності	2/0/2	[2, с. 44-112]	Обговорення Реферат Ситуаційні завдання
4	Тема 4. Авторське право і суміжні права	1/0/1	[2, с. 114-146]	Обговорення Реферат Ситуаційні завдання Проекти
5	Тема 5. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності	2/0/2	[2, с. 147-160]	Обговорення Реферат Ситуаційні завдання Проекти
6	Тема 6. Зміст та завдання комерціалізації результатів наукових досліджень	2/0/2	[3, 6-23]	Обговорення Реферат Розрахункова робота Проекти
7	Тема 7. Особливості комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності	2/0/2	[3, с. 68-86; 4, с. 177-226]	Обговорення Реферат Розрахункова робота Проекти
8	Тема 8. Оцінка вартості об'єктів інтелектуальної власності	2/0/2	[2, с. 160-166; 3, с. 48-60]	Обговорення Реферат Розрахункова робота Проекти
9	Тема 9. Обґрунтування доцільності впровадження нової технології	2/0/2	[3, с. 48-60, 4. 177-226;]	Обговорення Реферат Розрахункова робота Проекти
10	Тема 10. Закордонний досвід комерціалізації результатів наукових досліджень	1/0/1	[4, 308-367]	Обговорення Реферат Ситуаційні завдання Проекти

Перелік видів діяльності:

- лекції (22 год.);
- практичні завдання (розрахункові та ситуаційні завдання) (22 год.);
- самостійна робота (46 год.)

- 2 лекції практика «Торгівельні марки і патенти» (Дія. Бізнес) «Використання патентних досліджень для розвитку бізнесу». (Дія .Бізнес) (2 години, поза навчальною роботою)

Методи викладання та навчання:

- дослідницький метод
- проблемно-пошуковий метод,
- проектний метод,
- дискусія / дебати,
- командна робота,
- аналіз ситуації, рольова / ділова гра.

Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Ноутбук, мультимедійний проектор, компоненти програмного забезпечення MS Office 365 (Teams, Power Point, Word, Excel), Zoom, електронне освітнє середовище «ECampus» (на базі платформи Moodle)

Самостійна діяльність

№ п/п	Форма і зміст самостійної роботи	Обсяг (год.)	
		Форма навчання	
		денна	
1.	<i>Засвоєння матеріалу навчальної дисципліни:</i>		
1.1	засвоєння лекційного матеріалу	10	
1.2	підготовка до практичних занять	12	
2.	<i>Засвоєння окремих розділів програми, що не викладаються на лекціях:</i>		
2.1	Стратегії комерціалізації наукових досліджень: оптимального вибору шляху.	3	
2.2	Інноваційна інтелектуальна власність та її вплив на вартість технологічних стартапів.	3	
2.3	Роль оцінки ризику у процесі оцінки ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності.	4	
2.4	Економічні аспекти комерціалізації результатів наукових досліджень: аналіз закордонного досвіду.	4	
3.	<i>Підготовка до контрольних заходів</i>	10	
	Разом:	46	

Дослідницька робота

Під час вивчення дисципліни здобувачі за їх згодою залучаються до проведення досліджень щодо оцінювання громадської думки з ефективності обґрунтування стратегічного та інноваційного розвитку регіону; визначення ступеню ризику пропонуєних рішень, що враховується в бонусних балах до навчальної дисципліни.

Проектна діяльність

Під час вивчення дисципліни здобувачі за їх згодою залучаються до участі у проектній діяльності з обґрунтування комерціалізації наукових досліджень (тема 8), розроблення проекту з обґрунтуванням фінансових та інвестиційних рішень за умов ризику (тема 9) на запит громади тощо.

Вдосконалення змісту навчальної дисципліни

Після проходження підсумкового контролю та отримання позитивної інтегральної оцінки на сторінці навчальної дисципліни сайту <https://snu.edu.ua/> з'являється посилання на анонімну форму зворотнього зв'язку, що дозволяє врахувати думку здобувачів освіти під час щорічного оновлення змісту навчальної дисципліни, інформаційних та навчально-методичних джерел, видів навчальної діяльності, політики дисципліни, методів і технологій викладання і навчання, регламенту оцінювання.

Рекомендована література

Основна

1. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко та ін. : за ред. проф. П. М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. – 374 с.
2. Інтелектуальна власність. Підручник. Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, «Федорко», 2021, с. 262.
3. Комерціалізація інновацій: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 073 «Менеджмент», освітньо-професійної програми «Менеджмент інвестицій та інновацій» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: С.О.Пермінова. – Електронні текстові дані (1 файл: 287 КБ). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2020.127 с.
4. Комерціалізація інновацій: захист інтелектуального капіталу, маркетинг та комунікації : монографія / за заг. ред. канд. екон. наук, доц. Л. Ю. Сагер, канд. екон. наук, доц. Л. О. Сигиди. – Суми : Сумський державний університет, 2022. – 363 с.

Додаткова

Закони України

5. [Закон України «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі»](#)
6. [Закон України «Про охорону прав на промислові зразки»](#)
7. [Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»;](#)
8. [Закон України «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем».](#)
9. [Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і \(або\) суміжних прав](#)
10. [Про правову охорону географічних зазначень](#)
11. [Про охорону прав на компоновання напівпровідникових виробів](#)
12. [Про авторське право і суміжні права](#)
13. [Про захист від недобросовесної конкуренції](#)

Постанови Кабінету Міністрів України

14. [Питання Міністерства економічного розвитку і торгівлі](#)
15. [Деякі питання надання Міністерством освіти і науки і Державною службою інтелектуальної власності платних адміністративних послуг](#)
16. [Про утворення Державної патентної бібліотеки](#)
17. [Про затвердження Національного стандарту N 4 "Оцінка майнових прав інтелектуальної власності"](#)
18. [Декрет Кабінету Міністрів України “Про державне мито”](#)
19. [Про утворення Ради з питань інтелектуальної власності](#)

Відомчі нормативно-правові акти

20. [Деякі питання організації діяльності у сфері інтелектуальної власності](#)
- Міжнародні договори та угоди в сфері інтелектуальної власності**
- Міжнародні договори, адміністративні функції яких виконує ВОІВ**
21. [Сінгапурський договір про право з торговельних марок](#)
22. [Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності](#)

23. [Всесвітня конвенція про авторське право](#)
  24. [Паризька конвенція про охорону промислової власності](#)
  25. [Договір про патентну кооперацію](#)
  26. [Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків](#)
  27. [Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів](#)
  28. [Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин](#)
  29. [Договір про закони щодо товарних знаків](#)
  30. [Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури](#)
  31. [Найробський договір про охорону Олімпійського символу](#)
  32. [Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків](#)
  33. [Ніщцька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків](#)
  34. [Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм](#)
  35. [Договір ВОІВ про авторське право](#)
  36. [Договір ВОІВ про виконання і фонограми](#)
  37. [Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення](#)
  38. [Гаазька угода про міжнародну реєстрацію промислових зразків](#)
  39. [Договір про патентне право](#)
  40. [Страсбурзька угода про Міжнародну патентну класифікацію](#)
  41. [Локарнська угода про заснування Міжнародної класифікації промислових зразків](#)
  42. [Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків](#)
- Міжурядові угоди**
43. [Угода про співробітництво між Кабінетом Міністрів України і Всесвітньою організацією інтелектуальної власності](#)
  44. [Угода про співробітництво у сфері інтелектуальної власності між Кабінетом Міністрів України і Урядом Китайської Народної Республіки](#)
  45. [Угода між Кабінетом Міністрів України та Виконавчою Владою Грузії про співробітництво у сфері охорони промислової власності](#)
  46. [Угода між Україною та Грузією про взаємну правову охорону географічних зазначень для вин, спиртних напоїв та мінеральних вод](#)
  47. [Угода між Урядом України та Урядом Республіки Беларусь про співробітництво в сфері охорони промислової власності](#)
  48. [Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про взаємну охорону прав на результати інтелектуальної діяльності, що створені та надані в ході двостороннього військово-технічного співробітництва](#)
  49. [Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Молдова про співробітництво в галузі охорони промислової власності](#)
  50. [Угода між Кабінетом Міністрів України і Урядом Азербайджанської Республіки про співробітництво в області охорони промислової власності](#)
  51. [Угода між Кабінетом Міністрів України і Урядом Азербайджанської Республіки про співробітництво у сфері охорони авторського права і суміжних прав](#)
  52. [Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Узбекистан про співробітництво у сфері охорони прав інтелектуальної власності](#)
  53. [Угода між Урядом України та Урядом Російської Федерації про співробітництво в сфері охорони промислової власності](#)
  54. [Угода між КМУ та Урядом Російської Федерації про взаємну охорону прав на результати інтелектуальної діяльності, що використовуються та отримані в ході двостороннього військово-технічного співробітництва](#)

Міжнародні угоди держав-учасниць СНД

55. [Угода про співробітництво в галузі авторського права і суміжних прав](#)
 56. [Угода про заходи щодо попередження та припинення використання неправдивих товарних знаків та географічних зазначень](#)

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Індивідуальне завдання 1 (реферат)	10
Індивідуальне завдання 2 (самостійно розроблений ліцензійний договір з додатками(договір, календарний план, технічне завдання, акт виконання робіт)	10
Індивідуальне завдання 3 (розрахункова робота №1)	10
Індивідуальне завдання 4 (розрахункова робота №2)	10
Індивідуальне завдання 5 (алгоритм просування своїх розробок на ринок (повідомлення щодо продукції, потенційне коло замовників, очікуваний ринок збуту тощо))	10
Проходження курсів на платформі (2 курси по 5бал)	10
Підсумкові заходи (тестування)	40
Разом	100

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути перезараховано певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії або, якщо встановлено відповідними наказами дистанційно, відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- дотримуються правил внутрішнього розпорядку університету,
- проявляють толерантність, доброзичливість та виваженість у спілкуванні зі студентами та викладачами,
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.

